

εκεί που ο μυθός συναντά την πραγματικότητα
where legend meets reality

Η φύση μαγεύει, ξεπερνώντας κάθε ανθρώπινο δημιούργημα. Έτσι προκύπτει μια συλλογή ξεχωριστών ουράνιων τόξων, που έχουν δημιουργηθεί πάνω σε πετρώματα, βουνά και λόφους. Απαιτήθηκαν χιλιάδες χρόνια για να δημιουργηθούν. Πολύ πριν εμφανιστεί ο άνθρωπος, η φύση σμίλευε με υπομονή τα «γλυπτά» της, γράφοντας την ιστορία της με πέτρα. Στους αιώνες που ακολούθησαν κάποια γεωλογικά μας μνημεία ενέπνευσαν μέχρι και τη μυθολογία. Αλλά εξίσου μοναδικά μαγνητίζουν επιστήμονες από όλο τον κόσμο, καθώς θεωρούνται παγκόσμιου ερευνητικού ενδιαφέροντος.

Ο **Φορέας Διαχείρισης Χελμού Βουραϊκού** από τις 13 Σεπτεμβρίου 2009 είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Γεωπάρκων (EGN European Geoparks Network) και του Δικτύου των Παγκόσμιων Γεωπάρκων της UNESCO (GGN Global Geoparks Network). Βασικά στοιχεία ενδιαφέροντος αποτελούν η σημαντική γεωποικιλότητα, τα εντυπωσιακά τοπία, ο μεγάλος οικολογικός πλούτος χλωρίδας, αξιόλογης πανίδας -με πολλά ενδημικά και τοπικά είδη- και η μοναδική ιστορική και μυθολογική του παράδοση. Η οικολογική αξία της περιοχής όσον αφορά στον πλούτο της χλωρίδας είναι τεράστια, με υψηλό ποσοστό ενδημισμού και ένα αξιόλογο αριθμό τοπικών ενδημικών τάξων. Αξιόλογη είναι και η πανίδα της περιοχής, που συμπεριλαμβάνει σημαντικό αριθμό εντόμων, αμφιβίων, ερπετών, πουλιών και θηλαστικών. Τα είδη αυτά, αποτελούν μέρος της παγκόσμιας βιολογικής κληρονομιάς και το γεγονός αυτό δικαιολογεί το χαρακτηρισμό της περιοχής ως «δεξαμενή βιοποικιλότητας» και την ένταξή της στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο NATURA 2000.

Nature enchants, surpassing every creation made by man. Hence, there is a collection of rainbows, created on rocks, mountains and hills. It took thousands of years for them to be created. Long before man appeared, the nature sculpted patiently its “sculptures”, writing its own history with stone. In the centuries that followed some of our geological monuments inspired mythology, but also equally attracted scientists from around the world, as these “natural creation” are considered to be of global research interest.

The Management Body of Chelmos

Vouraikos since September 13th, 2009 is a member of the European Geoparks Network (EGN) and the Global Geoparks Network (GGN) under the auspices of UNESCO. The major elements of interest are the important geodiversity, the impressive landscapes, the important flora and fauna species and also the remarkable and unique historical and mythological tradition. The ecological value of the region regarding the flora species is immense, with high level of endemism and a considerable number of local endemic taxa. Remarkable is also the fauna of the area, including a significant number of insects, amphibians, reptiles, birds and mammals. These species are part of the global biological heritage and this justifies the characterization of the area as a “reservoir of biodiversity” and its entry into the European Network Natura 2000.

Ταξίδι στους αρχαίους μύθους του Χελμού

A journey to the ancient myths of Chelmos

Λίγα λόγια για το μύθο...

«Ο μύθος είναι ένα κάτοπτρο σπασμένο της αλήθειας, όπως το Ουράνιο τόξο είναι η αντανάκλαση του Φωτός του Ήλιου, του οποίου οι ακτίνες διαθλώνται εντός των νεφών. Από τον σπασμένο όμως καθρέπτη μας είναι δυνατόν να συγκεντρώσουμε τα θραύσματα, και να ανασυνθέσουμε την αρχική εικόνα...».

Πλούταρχος

«Οι μύθοι έχουν ένα ζωτικό νόημα. Η μυθολογία μιας φυλής είναι η ζωντανή της θρησκεία... Η θρησκεία είναι ένας ζωντανός κρίκος με τις ψυχικές διαδικασίες που λειτουργούν ανεξάρτητα και πέρα από τη συνείδηση, μέσα στα σκοτεινά βάθη της ψυχής».

Carl Jung

Οι μύθοι είναι τόσο παλιοί, όσο και η ιστορία του ανθρώπου. Είναι μια ζωντανή διδασκαλία για την ανθρωπότητα από την αυγή της ύπαρξής της και εμπεριέχει όλη τη βιωμένη της εμπειρία. Είναι η προφορική μετάδοση της συλλογικής μνήμης, της εμπειρίας και της γνώσης σε μία εποχή που ακόμα οι άνθρωποι κοινοί δεν έχουν αναπτύξει την φιλοσοφία και τις επιστήμες. Οι Μυθολογικοί ήρωες του παρελθόντος διατηρούν την ατομικότητα τους, αλλά ταυτόχρονα γίνονται τύποι του ανθρώπινου πεπρωμένου και παραδείγματα των σχέσεων του ανθρώπου με τους Θεούς. Ο καθένας μπορεί να βρει σ' αυτούς κάτι που να τον αγγίζει, ενώ πίσω και πέρα από αυτούς βρίσκεται το καθολικό και παγκόσμιο στοιχείο της ανθρωπίνης ύπαρξης.

Η μυθολογία, με την έννοια του συνόλου των μυθικών παραδόσεων ενός λαού, που αναφέρονται στους θεούς, στους ήρωες και στη δράση τους, κατέχει πάντα μια ιδιαίτερη θέση στην πολιτισμική κληρονομιά του ανθρώπινου γένους ανεξαρτήτως κουλτούρας και προέλευσης. Μάλιστα, ο πλούτος της μυθολογίας αντικατοπτρίζει τον πλούτο ενός λαού.

Όλοι οι λαοί έχουν τους δικούς τους μύθους, μόνο που οι αρχαίοι ελληνικοί μύθοι είναι πλασμένοι αριστουργηματικά. Ίσως γι' αυτό την μυθολογία μας την κατατάσσουν στην μυθιστορία.

A few words about the myth...

"The myth is a broken mirror of the truth, such as the rainbow is the reflection of sunlight, whose rays are refracted within the clouds. However, it is possible to gather the fragments of our broken mirror and reconstruct the original image..."

Plutarch

"Myths have a vital meaning. The mythology of a race is its living religion... Religion is a living link with the mental processes that operate independently and beyond consciousness, through the dark depths of the soul."

Carl Jung

Myths are as old as the history of man. It is a living teaching for the mankind since the dawn of its existence, and includes all its lived experience through time.

It has been the oral transmission of collective memory, experience and knowledge at a time when the human communities had not yet developed the philosophy and sciences. The Mythological heroes of the past maintain their individuality, but at the same time they become types of human destiny and examples of human relationships with the Gods. Anyone can see in them something that can relate to, while behind and beyond them lays the universal and global element of human existence.

Mythology, in the sense of all the mythical traditions of a nation, referring to gods, heroes and their actions, always holds a special place in the cultural heritage of humanity regardless of culture and origin. Indeed, the "wealth" of mythology reflects the wealth of a nation.

All nations have their own myths; however the ancient Greek myths are uniquely crafted in a marvelous way. Perhaps this is why Greek mythology is considered half myth and half history.

Το νερό στους αρχαίους χρόνους

Για το λόγο αυτό τιμούσαν τα νερά ως θεότητες, τις οποίες παράλληλα, ζητούσαν να εξευμενίσουν. Αποτυπώνεται στη μυθολογία, στη φιλοσοφία, στη θρησκεία, στα ήθη και έθιμα των λαών. Άλλοτε εξυμνείται ως θεότητα και άλλοτε θεωρείται πηγή ζωής και ενέργειας, που χαρίζει δύναμη και καλή υγεία. Άλλες φορές το νερό προστατεύεται από θεότητες. Για τη σημασία του νερού μίλησαν και οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι. Επίσης Ο Λεονάρντο ντα Βίντσι μελέτησε το νερό τόσο ως επιστήμονας όσο και ως καλλιτέχνης. Το θεωρούσε «όχημα της φύσης» παρομοιάζοντας το ρόλο του με αυτόν που παίζει το αίμα για το σώμα μας. Όμως όποιες και αν είναι οι πολιτισμικές τους δομές, το νερό αποτελεί αστείρευτη πηγή δύναμης και ζωής: καθαρίζει, θεραπεύει, ανανεώνει και διασφαλίζει την αθανασία. Η αθανασία και η αιώνια ζωή ήταν το μεγάλο όνειρο του ανθρώπου από τους αρχαίους χρόνους. Η λαχτάρα του αυτή τον έκανε να ψάχνει αλλά και να συνεχίζει μέχρι σήμερα να ερευνά για το ελιξίριο της αθανασίας. Για τους αρχαίους Έλληνες το πιο ονομαστό ελιξίριο ήταν τα νερά της Στυγός.

Μύθοι και Θρύλοι για τα Ύδατα Στυγός... Ο φοβερός ποταμός του Άδη

Τα Ύδατα Στυγός είναι οι πηγές του ποταμού Κράθης σε υψόμετρο 2.100 μ. στο Χελμό. Οι περισσότεροι έχουμε ακούσει για τα μυθικά Ύδατα της Στυγός, τα νερά του φοβερού ποταμού που διέρρεε στον κάτω κόσμο. Η Στύγα ήταν μια φοβερή θεότητα, η μεγαλύτερη κόρη του Ωκεανού και της Τηθύος, που έμενε στα τάρταρα, στην παγωνιά, απομονωμένη από τους άλλους θεούς που δεν τη συμπαθούσαν. Για τα «Ύδατα της Στυγός» στο Χελμό, κάνει λόγο και ο Όμηρος στην «Ιλιάδα». Ο Ησίοδος την περιγράφει ως «πρωτότοκη κόρη του Ωκεανού με τη γοργή φυρονερία, τη μισητή από τους αθάνατους, την τρομερή τη Στύγα». Συμμετείχε στην Τιτανομαχία παίρνοντας το μέρος του Δία. Επειδή βοήθησε το Δία στην Τιτανομαχία την κάλεσε με τα παιδιά της το Ζήλο, τη Νίκη, το Κράτος και τη Βία στον Όλυμπο. Εκεί κατοικούσε μακριά από τους θεούς σε ανάκτορα που τα τριγύριζαν πανύψηλοι βράχοι.

Ο πατέρας των θεών για να την τιμήσει, όρισε να δίνονται στα δικά της νερά οι πιο φοβεροί όρκοι των θεών και των ανθρώπων. Κάθε φορά που κάποιος θεός κατηγορούνταν για ψευτιά, ο Δίας έστελνε την Ίριδα, τη φτερωτή αγγελιοφόρο του, να φέρει νερό από τη μυστηριώδη αυτή πηγή σε ένα σταμνί, από σπλή του μεγαλύτερου αλόγου. Πάνω από το νερό οι κατηγορούμενοι τρέμοντας ορκίζονταν. Οι επίορκοι θεοί τιμωρούνταν με πολύ βαριές ποινές. Για ένα χρόνο έμεναν άφωνοι και μαραζωμένοι, χωρίς αμβροσία και νέκταρ. Επιπλέον, για άλλα εννέα χρόνια απομονώνονταν από τους άλλους θεούς και έχαναν τα προνόμιά τους, εκτός από την αθανασία τους. Ένας τρομερός όρκος που φόβιζε θεούς και θνητούς αλλά και που δείχνει σε μας πόσο κακό θεωρούσαν οι αρχαίοι μας πρόγονοι το ψέμα.

The water in ancient times

We find the importance of the vital role of water in the myths of many nations. Traveling through time and going back to the prehistoric era, we can see that the ancestral people were aware of both its vital importance and its incredible power. For this reason water was worshiped as deity, which they wanted to stanch. This is reflected in mythology, philosophy, religion, morals and customs of many different nations. Sometimes water is praised as a deity, and sometimes it is considered a source of life and energy that gives strength and good health. Alternatively, the water element is protected by deities. Ancient Greek philosophers have spoken for the importance of water. Leonardo da Vinci studied water both as a scientist and as an artist. He considered that water was "the vehicle of nature" and he would compare the role of water with that of blood for our body. Despite the different cultural setups, water is an endless source of strength and life: it cleans, heals, refreshes and ensures immortality. The immortality and eternal life were the great dreams of man since ancient times. This desire made him looking -and still continues- for the elixir of eternal life. For the ancient Greeks the most famous elixir was the waters of Styx waterfall.

Myths and legends about Styx waters. The fearful river of Hades...

Styx waters the most important spring of Krathis river, at an altitude of 2,100 m. in mount Chelmos. Most of us have heard of the mythical Styx waters, the waters of a mythical river that was flowing down to the underworld. Styx waters are mentioned by Homer in "Iliad". The Styx was a dreadful divinity, the eldest daughter of Oceanus and Tethys, who lived in the cold Tartarus, isolated and despised from all the other Gods. Hesiodos refers to Styx as the "eldest daughter of the Ocean with the rapid flood-tide, hated by the immortals, the terrible the Styx". She participated in the War of the Titans taking the part of Zeus. Because she helped Zeus during the War he invited her with her four children **Zealous, Victory, State and Violence** in Olympus Mountain. There she lived away from the Gods in palaces that were surrounded by high rocks.

Zeus, the father of gods, in order to honor her, decided that at Styx waters were to be given the most sacred and fearful oaths of man and Gods. When a God was accused of lying, Zeus sent **Irida**, his winged messenger, to bring water from Styx waterfall in a jug made of a horse's hoof. The accused of lying was swearing to tell the truth shivering over the mythical water. The perjurer gods were punished with severe sentences; for a year they were deprived of their voice and they would not be allowed to have nectar and ambrosia. For another nine years they were sequestered from the other Gods and lose all their privileges, apart from their immortality. **A terrible oath which frightened Gods and mortals and shows how evil lying was considered by our ancestors.**

Φρικτές τιμωρίες επίσης περίμεναν και τους θνητούς που θα παράβαιναν τον όρκο τους στα νερά της Στυγός. Ο Όμηρος παρουσιάζει την Ήρα να λέει “μάρτυράς μου η γη κι ο πλατύς ουρανός που απλώνεται πάνω από τα κεφάλια σας και η Στύγα που τα νερά της κυλούν από ψηλά μέσα στη γη”. Έλεγαν πως κανένα ζωντανό ον δεν επρόκειτο να ζήσει εάν έπινε από το νερό αυτό. Η δύναμη και η θερμοκρασία του νερού ήταν τέτοια που λέγανε ότι, το γυαλί, οι κρύσταλλοι, τα πήλινα αγγεία έσπαζαν μόλις βυθίζονταν σ' αυτό, αλλοιώνονταν τα μέταλλα ακόμη και ο άργυρος και ο χρυσός, και το κεχριμπάρι, μόνον οι οπλές των αλόγων που δεν είχαν πέταλα άντεχαν, γι' αυτό οι θεοί το έπιναν μέσα σε κύπελλα φτιαγμένα από οπλή αλόγου. Τα ύδατα της Στυγός συνδέθηκαν με θεολογικές και φιλοσοφικές ιδέες, όπως αυτές από τα Ελευσίνια Μυστήρια και τις Ορφικές δοξασίες για τη μετενσάρκωση. Τα νερά της Στυγός, ανάβλυζαν από την ιερή πηγή της. Το ένα δέκατο από αυτά τα νερά ήταν προορισμένο για τον όρκο των θεών «Τα άλλα εννιά φιδώνουν ολόγυρα στη γη και ύστερα, χύνονται στη θάλασσα σχηματίζοντας ρουφήχτρες, και το νερό που πέφτει από το βράχο είναι για τιμωρία των θεών».

Οι μύθοι, οι θρύλοι αλλά και η ιστορία εντυπωσιάζουν τον επισκέπτη και προκαλούν τους ιστορικούς ερευνητές. Γύρω από το εντυπωσιακό τοπίο της Στύγας έχει στηθεί μια ιδιόμορφη μυθολογία. Οι αρχαίοι πίστευαν ότι στο σημείο που πέφτουν τα νερά της Στύγας ήταν οι πύλες του Άδη διότι στο σημείο αυτό υπάρχει άνοιγμα που οδηγεί σε σπηλιά. Ο Πausanias χαρακτήρισε τα νερά της Στύγας θανατηφόρα για τους ανθρώπους και τα ζώα. Η μοναδική θεότητα που μπορούσε να προσεγγίσει άφοβα τη Στύγα και να μεταφέρει μηνύματα του Δία ήταν η Ίριδα, η φτερωτή αγγελιοφόρος του. Το χρώμα των νερών της μοιάζει να είναι μαύρο, καθώς αυτά γλείφουν το βράχο πριν πέσουν από ψηλά.

Για το χρώμα αυτό λέγεται ότι κάποτε η θεά Δήμητρα, για να ξεφύγει από τον Ποσειδώνα που την κυνηγούσε, μεταμορφώθηκε σε φοράδα. Όταν όμως καθρεφτίστηκε στα νερά της Στυγός, από την οποία περνούσε, και είδε πόσο άσχημη ήταν, τα καταράστηκε να μαυρίσουν.

Σε αυτήν ορκίστηκε ο Ήλιος να ικανοποιήσει κάθε αίτημα του γιου του Φαέθοντα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να του αρνηθεί το άρμα του, το οποίο ο άπειρος νέος οδήγησε αδέξια προκαλώντας το θάνατο του.

Στα νερά της Στυγός έλουσε η Νηρηίδα Θέτιδα το γιο της Αχιλλέα για να παραμείνει αθάνατος, αφήνοντάς τον με ένα τρωτό σημείο, την φτέρνα απ' όπου τον κράταγε. Η Ψυχή ψάχνοντας να βρει το ταίρι της, τον Έρωτα, υποχρεώθηκε από τη μάνα του την Αφροδίτη να κουβαλήσει νερό από τη Στύγα. Εκεί ήταν μία από τις τρεις πύλες του Άδη... Από τα νερά της βρήκε την έξοδο από τον Άδη στον Πάνω Κόσμο ο Ηρακλής όταν είχε κατέβει για να πιάσει τον Κέρβερο. Εκεί ο Οδυσσέας περίμενε το νεκρό μάντη Τειρεσία για να καθοδηγήσει την πορεία του. Κατά τον Πausanias ο Μέγας Αλέξανδρος δηλητηριάστηκε από το Στύγιο Ύδωρ, αφού το ήπιε, ενώ οι αδερφές του, λούστηκαν με αυτό το νερό και έγιναν αθάνατες. Ο Πλούταρχος επίσης αναφέρει ως μία από τις θρυλούμενες αιτίες θανάτου του Μ. Αλεξάνδρου την πόση από αυτό το νερό.

Horrible punishments also waited the mortals should the violate their oath in the waters of Styx. Homer presents Ira to say “may my witness be the earth and the wide sky that lies over your heads and the Styx whose waters flow from above into the earth”. It is said that no living being would survive if they drank from this water. The power and the water temperature were such that the myth says that all the glass, crystals or clay pots, would brake once they were immersed in it. Even the silver and gold and amber were destroyed, and only the hooves of horses with no petals remained intact. This is why the Gods would drink this water using only cups made from hooves of horses. The Styx waters were linked to theological and philosophical ideas, such as the Eleusinian Mysteries and the Orphic beliefs of reincarnation. The waters of Styx are gushing from a sacred source. “One tenth of these waters were destined for the oath of the Gods. The rest surrounds the earth and then, pours into the sea, forming whirlpools, and the water that falls from the cliff is for the punishment of the Gods”.

The myths, the legends but also the history of the area impress the visitors and challenge the historic researchers. Around the impressive landscape of Styx waterfall a particular peculiar mythology has emerged. The ancients believed that at the site of Styga waterfall was one of the three gates of Hades, because of an opening that leads to a cave. Pausanias described the waters of the Styx fatal for humans and animals. The only deity that could reach without fear in order to convey messages from Zeus was Iris, his winged messenger. The color of the water seems to be black, as it licks the rock while falling from above. For the color it is said that once upon a time goddess Dimitra, trying to escape from Poseidon who reflected her image in the waters of Styx. Appalled be how ugly she was, she cursed the waters to become black.

To these waters Sun swore to satisfy every request of his son Phaethon, and as a result he could never refuse him his chariot; the young and careless Phaethon drove to his own death... In the waters of Styx the Nereid Thetis bathed her son Achilles in order to turn him to immortal, holding him by his heel. This heel that the waters never touched, remained vulnerable and infamous as “Achilles’ heel”. The Soul searching to find her partner, Eros, was forced by his mother Aphrodite to carry water from Styx waterfall.

From this waterfall Hercules found the exit from Hades back to the Upper World when he went in to Hades in order to catch Cerberus, the three-headed dog. In this place, Odysseus waited the necromant Tiresias to guide him for his quests. According to Pausanias, Alexander the Great was poisoned by this mythical water while his sisters bathed in it and became immortals. Plutarch also mentions the consumption of Styx’s water, as one of the legendary causes of Alexander’s the Great death.

Το όρος Χελμός

Ο Χελμός, ή Αροάνια όρη, υψώνεται στο ανατολικό τμήμα του νομού Αχαΐας, ενώ εισχωρεί και στην Κορινθία. Το υψόμετρό του φτάνει τα 2.355 μ. και αποτελεί την τρίτη σε ύψος οροσειρά της Πελοποννήσου (μετά τον Ταΰγετο και την Κυλλήνη). Η οροσειρά ονομαζόταν Αροάνια από την αρχαιότητα, ενώ η ονομασία Χελμός είναι σλαβικής προέλευσης και σημαίνει χιονισμένο βουνό. Τα Αροάνια όρη περιβάλλονται από την Κυλλήνη στα ανατολικά και το Παναχαϊκό όρος στα δυτικά, ενώ νότια συνορεύουν με το Μαίναλο. Βόρεια καταλήγουν στον Κορινθιακό κόλπο. Στην περιοχή του όρους βρίσκεται η λίμνη Τσιβλού, ενώ στις ψηλές κορυφές (2.050 μ.), βρίσκεται η εποχική αλπική λίμνη Μαυρόλιμνη, παγετώδους προέλευση, η μοναδική αλπική λίμνη της Πελοποννήσου. Από τον Χελμό πηγάζουν πολλά υδάτινα ρεύματα, με σημαντικότερα το Βουραϊκό ποταμό, τον Κράθη και τον Αροάνιο.

Το τηλεσκόπιο “Αρίσταρχος”

Στη δεύτερη ψηλότερη κορυφή του Χελμού, τη Νεραϊδόραχη, είναι εγκατεστημένο το μεγαλύτερο τηλεσκόπιο των Βαλκανίων, ο “Αρίσταρχος”. Το τηλεσκόπιο ανήκει στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και εγκαινιάστηκε το 2007.

Θεωρείται ένα από τα πιο προηγμένα τεχνολογικά τηλεσκόπια της Ευρώπης. Έχει τη δυνατότητα της γρήγορης εναλλαγής στόχευσης, σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα και η λειτουργία του απαιτεί σκοτεινό ουρανό. Καταλυτικό ρόλο για την επιλογή της τοποθεσίας έπαιξε το γεγονός πως αυτή η περιοχή είναι από τις σκοτεινότερες περιοχές στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Έχει πάρει το όνομα του από τον Αρίσταρχο τον Σάμιο (310 π.Χ. - περίπου 230 π.Χ.), Έλληνα αστρονόμο και μαθηματικό της αρχαιότητας. Είναι ο πρώτος καταγεγραμμένος άνθρωπος ο οποίος πρότεινε ηλιοκεντρικό μοντέλο του Ηλιακού Συστήματος, θέτοντας τον Ήλιο και όχι τη Γη, στο κέντρο του γνωστού Σύμπαντος. Οι ιδέες του περί Αστρονομίας δεν είχαν γίνει αρχικά αποδεκτές και θεωρήθηκαν κατώτερες από εκείνες του Αριστοτέλη και του Πτολεμαίου, έως ότου αναγεννήθηκαν επιτυχώς και αναπτύχθηκαν από τον Κοπέρνικο περίπου 2000 χρόνια μετά.

«...Γη κινείται γύρω από τον Ήλιο σε κυκλική τροχιά, που στο κέντρο της βρίσκεται ο Ήλιος. Η σφαίρα των απλανών αστερών, που βρίσκεται στο ίδιο κέντρο με τον Ήλιο, είναι τόσο μεγάλη, ώστε ο κύκλος γύρω από τον οποίο περιστρέφεται η Γη απέχει από τους απλανείς αστέρες, όσο απέχει το κέντρο μιας σφαίρας από την επιφάνειά της...»

Αρίσταρχος ο Σάμιος (310 π.Χ. - περίπου 230 π.Χ.)

Mount Chelmos

Mount Chelmos, or Aroania mountain range, rises in the eastern part of the prefecture of Achaia, and penetrates in Corinth. Its altitude reaches 2,355 m. and is the third highest mountain of the Peloponnese (after mounts Taygetos and Kyllini). The mountain range is called Aroania since ancient times, while Chelmos name is of Slavic origin and means **Snowy Mountain**.

The Aroania mountain range is surrounded by mount Killini to the east and mount Panachaiko in the west, while to the south it borders with mount Mainalo. The North boundary ends to the Corinthian Gulf. Lake Tsioulou is one of the mountainous lakes of the region, while in the high peaks of mount Chelmos (2,050 m.), lies the glacial alpine lake **Mavrolimni**, the only alpine lake of the Peloponnese. The major rivers that spring from mount Chelmos are Vouraikos, Krathis and Aroanios rivers.

“Aristarchos” telescope

On the second highest peak of mount Chelmos, called “**Neraidorachi**”, is installed the second larger telescope of Europe, “**Aristarchos**”. The telescope belongs to the National Observatory of Athens and it was inaugurated in the summer of 2007.

It is considered one of the most technologically advanced telescopes in Europe. It has the ability to quickly switch targets and its operation requires a dark sky. The main reason for selecting Neraidorachi for its installation is that it is one of the darkest areas in Greece and Europe.

The telescope is named after **Aristarchus of Samos** (310 BC - about 230 BC), Greek astronomer and mathematician of ancient Greece. He is the first recorded person that proposed the heliocentric model of the solar system, placing the Sun, not the Earth, at the center of the known universe. His theories were not accepted at first and he was considered to be an inferior scientist compared to Aristotle and Ptolemy. His theories were regenerated and further developed by Copernicus, nearly 2000 years later.

“The earth revolves about the sun in the circumference of a circle, the sun lying in the middle of the orbit, and the sphere of the fixed stars, situated about the same center as the sun, is so great that the circular orbit of the earth is as small as a point compared with that sphere”.

Aristarchus of Samos (310 B.C. c 230 BC.)

Το φαράγγι του Βουραϊκού

Το όνομα του φαραγγιού μνημονεύει τη Βούρα σημαντική πόλη της αρχαιότητας που πρωτοστάτησε στην ίδρυση της Αχαϊκής Συμπολιτείας. Ο μύθος όμως, θέλει τον Ηρακλή να τραβά μια μαχαιριά με το σπαθί του στη θέση «Πόρτες» κόβοντας στα δύο το βράχο που του έκλεινε το πέρασμα για να φτάσει κατ' άλλους στον Ευρυσθέα, κατ' άλλους στην αγαπημένη του Βούρα την κόρη της Ελίκης που αγαπούσε ο Ηρακλής και άνοιξε το πέρασμα για να φτάσει κάτω στη θάλασσα και να τη συναντήσει.

Στις όχθες του υπάρχει σπήλαιο που, κατά την μυθολογία ήταν μαντείο, αφιερωμένο στον Ηρακλή. Εκεί οι προσκυνητές έριχναν τους αστραγάλους και διάβαζαν τους χρησμούς στους Πίνακες της Γνώσης, όπως τους αποκαλούσαν. Ένας άλλος μύθος συνδέεται με την μάχη των Θεών με τους Τιτάνες. Στο επιβλητικό φαράγγι του Βουραϊκού, λέει ο μύθος, συναντήθηκαν Θεοί και Τιτάνες για να αναμετρηθούν. Μεσ στον αχό της αμφιρροπής μάχης, εκεί που οι Θεοί κινδύνευαν να κατατροπωθούν, κατέφθασε βοηθός τους η Στύγα, που όριζε τα νερά της φοβερής πηγής των Αροανίων, του σημερινού Χελμού. Με όπλο τις βροχές και τις καταιγίδες, η στυγερή κόρη του Ωκεανού συνετέλεσε ώστε να αποκλίνει η μάχη υπέρ των Θεών.

Ο Βουραϊκός ποταμός και ο Οδοντωτός σιδηρόδρομος

Το φαράγγι του Βουραϊκού βρίσκεται στον νομό Αχαΐας και αποτελεί τον φυσικό χώρο ροής του ομώνυμου ποταμού που το διασχίζει. Ένα ποτάμι που πηγάζει από τον Ερύμανθο, κοντά στο χωριό Πριόλιθος, και εκβάλλει στο Διακοφτό. Εκτός από τον ποταμό, το φαράγγι διασχίζει και ο Οδοντωτός σιδηρόδρομος, με αφετηρία το Διακοφτό και τερματισμό τα Καλάβρυτα. Μια σιδηροδρομική γραμμή με τη θεαματικότερη διαδρομή των Βαλκανίων. Σε ένα ταξίδι που διαρκεί μία ώρα, το τρένακι του Οδοντωτού καλύπτει μια απόσταση 22 χιλιομέτρων. Στην αρχαιότητα ο ποταμός ονομαζόταν Ερασίνος. Το όνομά του το οφείλει στη Βούρα, την κόρη της Ελίκης την οποία αγάπησε ο Ηρακλής. Ο ποταμός διασχίζει το φαράγγι πλαισιωμένος από πυκνή βλάστηση, απόκρημνα βράχια, καταρράκτες και σπηλιές. Ο Οδοντωτός σιδηρόδρομος είναι έργο του Χαρίλαου Τρικούπη. Ο σχεδιασμός της γραμμής έγινε από γάλλους τεχνικούς. Στο έργο απασχολήθηκαν και πολλοί Ιταλοί εργάτες, που είχαν την εμπειρία των ορεινών σιδηροδρόμων των Άλπεων. Λόγω όμως του δυσπρόσιτου εδάφους και των πενιχρών τεχνικών μέσων της εποχής, το όλο εγχείρημα αποδεικνυόταν πολύ πιο δύσκολο απ' ό,τι αρχικά υπολόγιζαν οι μελετητές. Το έργο θεωρείται -ακόμη και με τα σημερινά δεδομένα- κατασκευαστικός άθλος. Στις 10 Μαρτίου 1896 το τρένο πραγματοποίησε το πρώτο του δρομολόγιο. Από το 2003 μέχρι το 2009 πραγματοποιήθηκε ριζική ανακατασκευή της γραμμής, των γεφυρών, των τούνελ και έγινε παραλαβή καινούργιων υπερσύγχρονων αυτοκινηταμαξών.

Ο Οδοντωτός σιδηρόδρομος Διακοπτού - Καλαβρύτων και η μοναδική διαδρομή του μέσα από το φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού αποτελούν ένα από τα ωραιότερα φυσικά αξιοθέατα της χώρας μας.

Vouraikos Gorge

The gorge is named after Voura an important city of ancient times that played a great role in the foundation of the Achaean League. The myth, however, says that it was Hercules that cut through the massive stones of the gorge, at site "Portes", using his sword in order to unblock his passage. One version of the myth says that Hercules wanted to reach Eurystheus while another version claims that Hercules cut through the mountain in order to reach his beloved Voura, daughter of Eliki, who was waiting for him by the sea, at the Corinthian gulf. In the riverbanks there is a cave that according to mythology was an oracle dedicated to Hercules.

There the pilgrims threw aphrodisiac stones and read the oracles in the Tables of Knowledge. Another myth is linked to the battle of Gods with the Titans. In the impressive Vouraikos gorge, Gods and Titans met to battle. During the fuss of the indecisive battle, when the Gods were to be vanquished, Styx arrived to their aid. Taking control over the river, the rains and storms, the fearful daughter of Oceanus turned the battle in favor of the Gods.

Vouraikos river and the Rack Railway

Vouraikos gorge and the homonymous river are located in the prefecture of Achaia. The river springs from mount Erymanthos, near the village Priolithos, and flows down to the town of Diakofto. A scenic rack railway passes through the gorge with daily routes that start at Diakofto and end at Kalavryta. A railway line with one of the most spectacular routes of the Balkans. The trip lasts approximately one hour and the train covers a 22 km distance.

In ancient times the river was called **Erasinus**. Its current name derives from the myth of Hercules and his beloved **Voura**. The river runs through the gorge surrounded by dense vegetation, cliffs, waterfalls and caves. The rack railway was constructed in the time of Charilaos Trikoupis. The line was designed by French technicians. Many Italian workers were employed in the project because of their experience with the mountain railways of the Alps. Due to the inaccessible terrain and the poor technical equipment at the time, the whole project proved much harder than what was originally anticipated. The project is considered - even by today's standards - a great achievement. On March 10th, 1896 the train made its inaugural journey. From 2003 to 2009, there was a radical reconstruction of the line, the bridges, the tunnels and also of the trains. The rack railway of Diakopto - Kalavryta and the unique route through the gorge of Vouraikos River are one of the most prominent and unique natural attractions of our country.

«Η ανθρώπινη ζωή είναι σύντομη, η
επιστήμη ατέλειωτη, ο χρόνος λίγος, η
πείρα λαθεμένη και η απόφαση γεμάτη
ευθύνες»

Ιπποκράτης (460-377 π.Χ)

“Human life is short, science is endless,
time is little, the experience is wrong and
decision making full of responsibility...”

Hippocrates (460-377 BC)

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

Αγ. Αλεξίου 35, Καλάβρυτα, Αχαΐα
35 Ag. Alexios Str, Kalavryta, Achaia
W www.fdchelmos.gr
E fdxb@otenet.gr
T 26920-29140
F 26920-29141

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
UNESCO
Global Geopark